

מסיימה הוא, ויש עוד בזה דעת שליטת לרבינו ברוך ב"ס
המרומה דמסעס מוקפה ויולד אחינן טלה, ולפיכך כתב
לאסור ליתן פטעירא בלד האש לחממו לפי שהמטות

סלוקא להו פרקא רביעאה בסיעתא דשמיא .

פרק במה בהמה .

במסכתא להדיא ריב"ז אומר ד' בהמות הכוס ופרדה
והלובדקים והגמל נמשנין באפסר, אבל בנאקה פשט
לאיסור, והשתא מספקא ל"י להש"ס בגמל בחטס מאי,
מי אמרינן דג"ו פשיט ריב"ז לאיסור, או למעוטי דכוותי'
בלחוד דהיינו נאקה באפסר, ודויק :

ש"ס . במחיתא טנא, הלובדקים והגמל יולאין באפסר,
הנה פשטא דשמעתתא לנאורה נראה דלא מייטי
הברייתא כדי למיפשט מינ"י בעיין, אלא דהוא עיין בפ"ע,
ולפי פ"י הרמב"ן הניל י"ל דקאי לפדש הא דקאמר ריב"ז
לעיל כך אמר אבא ד' בהמות יולאות באפסר הכוס
והפדר והגמל והחמור, דלא נימא דוקא חמור ועלמא
אבל לובדקים חין יולאין באפסר. לזה הביא הברייתא
דריב"ז מתיר אפילו לובדקים לנאח באפסר, ואפסר
דהיא ברייתא היינו הך דתינא במסכתא פ"ה ריב"ז
אונור משום אביו הכוס והפדר והלובדקים והגמל נמשנין
באפסר, אלא דהש"ס הביאה בקילור, ודכוותי' טובא
בתלמודא כנלע"ד לפי פירוש הרמב"ן הניל וגירסתו
בהמסכתא הניל, וכ"ה הגירסא בלחמט בכל ספרי
המסכתא שביריטו. אלא שהגיר"א מווליגא מחק מלה
והלובדקים, והגיה במקומו והחמור יעיי"ש, ולא ידעתי
למה ול"ע :

אבר מדברי הרי"ף והרא"ש נראה להדיא דהש"ס מייטי
הך ברייתא בכדי לפשט מיה דגמל בחטס לא,
והקשו ע"ז מהרש"א ומהר"ם דמאי אולמא הך ברייתא
מהך דלעיל דחיינן לה לא למעוטי נאקה באפסר, וחירונו
ד"ל דלעיל נחית למנינא ד' בהמות יולאות באפסר והו
לא, שפיר איכא לחימר דלמעוטי נאקה באפסר אחי,
משא"כ בהך ברייתא דלא נחית למנינא, דהא איכא עוד
סוס ופדר וחמור דיולאות באפסר, ח"ו דלא אחי אלא
למעוטי גמל בחטס, יעיי"ש, ונראה דס"ל דהך ברייתא
אחרייתא היא ולאו ריב"ז איירי בה. ודלא כמ"ש ע"פ
פ"י הרמב"ן הניל, אבל לפענ"ד דבריהם תמוהין דהא גם
בברייתא דריב"ז חיינן דתני ושייר לובדקים דיולאין נמי
באפסר כדקאמי בברייתא דהכא, וא"כ אפסר דשייר נמי
נאקה, וא"כ הדקל"ד מאי אולמא דהאי משאי, ומה
שמירין מהר"ם בזה דאיכא לחימר דמש"ס לא קמי
לובדקים בהך דריב"ז משום דאע"ג דבאמת מותרין
לנאח ג"כ באפסר, מ"מ עיקר אורחיהו הוא בפרומבי"א
כדקאמי במה"י יעיי"ש, היא תימא, דהא חשיב בה"י ד'
סוס ג"כ אע"ג דאורח"י בשיר דתני במה"י וא"כ ליחשוב
נמי לובדקים, ע"כ נלע"ד דסגנון בזה מש"כ ב"ס קרבן
נחטיל, לדעת הרי"ף והרא"ש דבאמת חור הש"ס להוכיח
מהך דלעיל ד' בהמות יולאות באפסר, דלמעוטי גמל
בחטס אחי, דמה שדחה לעיל לא למעוטי נאקה באפסר,
ע"כ דה אינו דהא קמי בברייתא דהכא דגם לובדקים
יולאין באפסר ולא חשיב לה לעיל, אלמא דלא למעוטי
נאקה באפסר אחי אלא למעוטי גמל בחטס האמנם כן
הוא

ש"ס . בגמרא, ארי"א ח"ש מחליפין לפני רבי של זו כו
מהו כו, למעוטי מאי, לאו למעוטי גמל
בחטס, לא למעוטי נאקה באפסר, ע"כ, ולפי הנראה
אל"י יש בכלא ג' פירושים שונים, הא', הוא מה שפירשו
במס' לקמן (דף י"ב ע"א) בשם רשב"א דהא דאמרינן לא
למעוטי נאקה באפסר, כ"ז הוא מדברי שמואל, ופי'
לדבריהם בא לאסורוי הי"ך שאלו מרבי גמל בחטס
מהו, וה"י בדעתו של ר"י בר"י למיפשט קמי' ממה שאמר
אביו ד' בהמות יולאות באפסר כו' לאו למעוטי גמל בחטס,
ודחה ל' רבי ואמר לא למעוטי נאקה באפסר, כ"ז סיפא
שמואל בשהרות', [וכן פ"י הרב המאירי וב"ס' התרומה
ס' רי"ן] ולכן הקשו הסו"ס' אהא דאמרינן לקמן אדרבה
הסתיים דשמואל הוא דאמר בין לנוי כו' דמה ראי' מייטי
מהא דאמר שמואל מחליפין לפני רבי כו' והניחו בתימא
גם קשיא לי ע"ז מהא דאמר לקמן דאי מדרי"א ח"ש נפקא
היא אמר לפניו ולא קיבלו, ול"ע, ודויק :

הפ"י הבי' הוא דמ"ס הר"ה ב"ס המחור, והר"ן בש"ע
המיוחסת להריב"א, דשמואל קיבל דמחליפין
לפני רבי של זו כו מהו, וא"ל ריב"ז ק"ך אמר אבא כו'
אלא דשמואל גופי' אמר מסבירא דנפשי' דדאי הך
בעיית לא הוי בנאקה באפסר, דהא פשיטא, כיון דלא
מיגטרי משאי' היא, ח"ו בגמל בחטס הוי וא"ל ריב"ז
ק"ך אמר אבא כו' ש"ת דגמל בחטס נטירוחא יתירתא
ומשאי' היא משום דמסתמא דמאי דקא מצביא לכו קא
פשיט ריב"ז, ק"ך אמר שמואל מסבירא דנפשי',
והש"ס דמי לה ואמר דמהא ליכא למשמע מירי, דדילמא
ספיקיי'ו בנאקה באפסר הוה, והאי הוא דקא פשיט
ריב"ז, אבל בגמל בחטס לעולם אימא לך דלאו משאי'
היא, ודויק :

הפ"י הג'. הוא מ"ס הרמב"ן ב"ס המלחמות, וכן
פירשו הרשב"א ובחושבי' הר"ן, דגם הא דאמרינן
נאקה באפסר לא חיבטי לך כו' עד אמר לפניו וכן הא
דאמרינן למעוטי מאי לאו למעוטי כו' כ"ז לאו מדברי
שמואל היא אלא סתמא דגמרא הוא דקאמר לה' וביאור
סדר, דמחליפין לפני רבי שאלו בכל אוחן השנטיים
במשנטינו דקמי גמל בשמירה פתוחה דאפסר, וקמי
ג' אחריס דהיינו נאקה ולובדקים וסוס, כשמורה מעולה
של ברזל, דהיינו חטס ופרומבי"א ושיר, ונסתפקו א"ס
החליף וכתן על הגמל אחד מהשמירות מעולות או א"ס
החליף וכתן בג' האחרים שמירה פתוחה דגמל, מהו, כך
תימא שאלתם בכלום, וסתמא דהש"ס קאמר דנאקה
באפסר אינה לריבה שאלה, דדאי אסור לפי שאינה
בשמירה בשמירה פתוחה אפילו לפי טעם, ופשיט ריב"ז
מדרכי אביו באוחן השמירות בשמירה מעולה שנתן עליהם
שארה פתוחה בסוס להיחר וכן נמי בלובדקים כדקמי
בברייתא אחרייתא לובדקים יולאין באפסר ואפסר דהיינו
חמור דריב"ז דאפילו חמרא לובא קאמר וכן אימא